

باسمه تعالی

عنوان درس: سمینار مسائل جهان سوم	تعداد واحد: ۲	مقطع درس: کارشناسی ارشد
هدف درس: آشنایی دانشجویان با پارادایم های اصلی و نظریه های توسعه و نوسازی و نقد دیدگاه های رایج با هدف ارائه الگویی جدید.	استاد درس: علی اشرف نظری دانشیار علوم سیاسی دانشگاه تهران aashraf@ut.ac.ir nazarian2004@yahoo.co m anazari.ir anazari.blogfa.com	

مقدمه

پس از ۱۵ سال تدریس مستمر و تلاش برای اصلاح شیوه های مرسوم که **اغلب** (نه همه خوشبختانه) به صورت ارائه یک مقاله شتاب زده و سرهم بندی شده در کلاس می باشد، تجربه ای جدید شکل گرفته است که بر اساس آن باید تلاش نمود تا دانشجویان جریان های اصلی تفکر را در حوزه توسعه بر اساس منابع اصیل و بنیادین فراگیرند. به نحوی که در کنار مطالعه یک کتاب اصیل و یادگیری مستند بحث کردن، بتوانند با بهره گیری از منابع جانبی به نقد و ارزیابی دیدگاه مورد نظر بپردازند. بنابراین، هر یک از دانشجویان موظف خواهند یکی از این منابع را انتخاب و با خوانشی دقیق و انتقادی و بر پایه منابع معتبر به ارائه بحث در کلاس و مقاله نهایی بپردازند.

منبع اصلی کلاس

علی اشرف نظری (۱۳۹۰). *مدرنیته و هویت سیاسی در ایران*. تهران: نشر میزان.
تقریرات کلاس در باب مفاهیم توسعه و سیر تطور مفهومی آن در قالب رشد، نوسازی، توسعه اقتصادی، توسعه سیاسی، توسعه پایدار و توسعه انسانی.

منابع اصلی برای سمینار (به ترتیب ارائه)

عجم اوغلو، دارون و رایینسون، جیمز (۱۳۹۵). *ریشه‌های اقتصادی دیکتاتوری و توسعه؟* مترجمان جعفر خیرخواهان و علی سرزعی. چاپ سوم. تهران: انتشارات کویر.

میگدال، جوئل (۱۳۹۵). *دولت در جامعه*. ترجمه محمدتقی دلفروز. تهران: کویر.

آمارتیا سن (۱۳۹۶). *اندیشه عدالت*. ترجمه احمد عزیزی. تهران: نشر نی.

آدریان لفت‌ویچ (۱۳۸۵). *دولت‌های توسعه‌گرا*. ترجمه جواد افشارکهن. مشهد: نشر مرنندیز و نی نگار.

نادر انتخابی (۱۳۹۵). *دین، دولت و تجدد در ترکیه*. ترجمه نادر انتخابی. تهران: نشر هرمس.

آدام پشوورسکی. *دموکراسی و محدودیت‌های خودگردانی*. ترجمه محمد زهدی گهرپور. تهران: نشر ثالث.

آرام ضیایی (۱۳۹۵). *پساتوسعه*. ترجمه موسی عنبری و ابوذر قاسمی و میلاد رستمی. تهران: نشر علم.

گونار میردال و دیگران (۱۳۹۴). *تصور عصر پساتوسعه*. ترجمه محمد ملاحباسی. تهران: ترجمان.

فرانسیس فوکویاما (۱۳۹۸). *هویت: مطالبه کرامت و سیاست ناخشنودی*. ترجمه هانیه رجبی و مهدی موسوی. تهران: کتاب پارسه.

روش ارزیابی و آزمون

- ۲- مشارکت در مباحث کلاس: ۵ نمره
- ۳- سمینار و ارائه مقاله علمی: ۵ نمره
- ۴- امتحان کتبی پایان ترم: ۱۰ نمره

بسمه تعالی

درس ابزارهای نوین تجزیه و تحلیل

استاد: دکتر علی اشرف نظری

دوره دکتری علوم سیاسی

aashraf@ut.ac.ir

nazarian2004@yahoo.com

anazari.ir

anazari.blogfa.com

هدف و ضرورت

هدف از ارایه این درس آشنا ساختن دانشجویان با آخرین تحولات و چرخش‌های تحلیلی در حوزه علوم سیاسی است. دانشجویان در طول ترم، جایگاه نظریه در حوزه تفکر و رابطه آن با واقعیت‌های سیاسی آشنا خواهند شد. با عنایت به اهمیت دانش نظری جهت فهم ماهیت دانش و وضعیت کنونی امر سیاسی، افزایش دانش نظری (مطالعه جدی و انتقادی نظریه و عمل سیاسی پیشنهاد می‌شود) در این حوزه اهمیت ویژه‌ای دارد؛ بنابراین ابعاد فرانظری، مناظره‌های فکری و مباحث نظری در این خصوص نیز مورد بررسی قرار خواهد گرفت. هدف اصلی ما، نه مرور نظریه‌های کلاسیک و یا توصیف آنها، بلکه مطالعه و ارزیابی انتقادی دیدگاه‌های متأخر با امید به فهم وضعیت کنونی دانش سیاسی در ایران و ارائه نگرش‌های جدید تحلیلی است.

مشارکت

دانشجویان در طول ترم موظف به حضور فعال و مشارکت علمی در جلسات درس هستند. برای هر هفته همه دانشجویان موظف هستند برای شرکت در مباحث بر اساس متون تعیین شده (که برای هر هفته حدود ۳۰ تا ۵۰ صفحه در نظر گرفته شده است) مطالعه کرده باشند و در صورت عدم احراز تسلط به بحث در هر جلسه، بخشی از نمره مشارکت در کلاس را از دست خواهند داد.

منبع اصلی

جلسه اول: فهم چرخش‌های بنیادین در ابزارهای تجزیه و تحلیلی سیاسی:

الف. زمینه‌های هستی‌شناختی امر سیاسی

- درک زمینه‌های تحلیلی موجود: گذار از سیاست به امر سیاسی The Political

- Oliver Marchart (2007). *Post-Foundational Political Thought*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Emily Hauptmann (2004). A Local History of "The Political". *Political Theory*, 32: 34

جلسه دوم:

نظری، علی اشرف و سلیمی، برهان (۱۳۹۴). پوپولیسم راست افراطی در دموکراسیهای اروپایی: مطالعه موردی فرانسه، *فصلنامه دولت پژوهی*، دوره ۱، شماره ۴، زمستان، صفحات ۱۵۷-۱۸۵.

جلسه سوم: اشمیت، کارل (۱۳۹۲). *مفهوم امر سیاسی*. ترجمه سهیل صفاری. تهران: نگاه معاصر. صص ۵ تا ۱۰۳.
نظری، علی اشرف (۱۳۹۵). اشمیت و امر سیاسی: بازسازی یک پرتله بحث‌انگیز. *پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی*. سال شانزدهم، شماره چهارم، مهر و آبان، ۱۷۷-۱۹۹.

جلسه چهارم: مفهوم امر سیاسی صص ۱۰۳ تا ۱۵۸

جلسه پنجم: اشمیت، کارل (۱۳۹۲-۱۳۹۰). *الهیات سیاسی*، ترجمه‌ی لیلا چمن‌خواه. تهران: نشر نگاه معاصر، دو جلد. منابع برای نقد اشمیت:

- **Andreas Kalyvas ()**. *Democracy and the Politics of the Extraordinary: Max Weber, Carl Schmitt, and Hannah Arendt*. UK: CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS. Pp: 187-291.
- **William Rasch (2004)**. **SOVEREIGNTY AND ITS DISCONTENTS: On the primacy of conflict and the structure of the political**. London: Birkbeck Law Press. Pp: 21- 65.

جلسه ششم: موف، شانتال (۱۳۹۱). *درباره امر سیاسی*. ترجمه منصور انصاری. تهران: رخ داد نو.
- FRANCISCO PANIZZA (Edited by) (2005). *Populism and the Mirror of Democracy*. London: VERSO. Pp: 32-71
Elias Canetti (1973). *CROWDS AND POWER*, New York, The CIntinum Publishing Corporation

جلسه هفتم: موف، شانتال (۱۳۹۲). *بازگشت امر سیاسی*. ترجمه عارف اقوامی مقدم. تهران: رخ داد نو.

جلسه هشتم: موف، شانتال و لاکلائو، ارنستو (۱۳۹۲). *هژمونی و استراتژی سوسیالیستی*. ترجمه محمد رضایی مقدم. تهران: نشر ثالث.

نقد موف:

Kate Nash(2002).Thinking political sociology: beyond the limits of post-Marxism. HISTORY OF THE HUMAN SCIENCES Vol. 15 No. 4. pp. 97-114.

جلسه نهم: سایمونز، جاناتان (جان) (۱۳۹۰). *فوکو و امر سیاسی*. ترجمه کاوه حسین زاده راد. تهران: رخداندنو.

جلسه دهم: فوکو و امر سیاسی

جلسه یازدهم: فوکو و امر سیاسی: نقد و ارزیابی

جلسه دوازدهم استاوراکاکیس، یانیس (۱۳۹۲). *لاکان و امر سیاسی*. ترجمه محمدعلی جعفری. تهران: نشر ققنوس.

جلسه سیزدهم: لاکان و امر سیاسی

جلسه چهاردهم: لاکان و امر سیاسی: نقد و ارزیابی

جلسه پانزدهم: نقد و ارزیابی مفهوم امر سیاسی

- File, Dani and Uri Ram (2014). *Marxism after postmodernism: Rethinking the emancipatory political subject*. *Current Sociology*, 62: 295.
- Finlayson, Alan (Ed.) (2010). *Democracy and Pluralism: The political thought of William E. Connolly*. London: Routledge.

محورهای کار پژوهشی

۱. بنیان‌های مفهومی - نظری تمایز سیاست و امر سیاسی (The political): ارائه نقشه‌ای شناختی برای شناخت چرخش‌های فکری و درک امر سیاسی با تمرکز بر اندیشه‌های کارل اشمیت، شانتال موف، ارنستو لاکلاو، ژیل دلوز، سایمون کریچلی، میشل دوسرتو، اسلاوی ژیژک، جورجو آگامبن، ژان بودریار، نورمن فرکلاف، آلن بدیو، ژان لوک نانسی و...
۲. استعاره (Metaphor) و بازنمایی امر سیاسی: مطالعه موردی پیشنهاد می شود.
۳. زبان، نشانه‌شناسی و زندگی روزمره: با استناد به دیدگاه‌های پی‌یر بوردیو، ژولیا کریستوا، رولان بارت، فردینان دو سوسور.
۴. پسااختارگرایی (Post structuralism) و امر سیاسی: مطالعه موردی متفکرانی نظیر فوکو، دریدا، لیوتار، بودریار، دلوز، لاکان یا مقایسه دیدگاه‌های آنها
۵. نظریه بازاندیشی (Reflexive Theory) و امکان/امتناع امر سیاسی: مطالعه موردی
۶. تاریخ اندیشه‌ها و نظریه‌پردازی سیاسی: بازنشاسی دیدگاه‌های آرتور لاجوی، راینهارت کوزلک، ماکس وبر، کوئینتین اسکینر، هانس بلومبرگ، رندال کالینز، میشل فوکو.
۷. چند فرهنگ‌گرایی (Multiculturalism) و امر سیاسی: احساس تعلق و شهروندی در نظریه سیاسی

۸. مبانی روش شناختی پساسیاست (Post politics): نقد و واسازی سیاست مدرن و ارائه بحث در چارچوب نظریه- های life politics, Body politics, The political, Radical Democracy, Bio politics
۹. پساستعمارگرایی، نظریه انتقادی و هویت‌یابی سیاسی: نقد و ارزیابی دیدگاه‌های اصلی با تمرکز بر دیدگاه‌های ادوارد سعید، لیلا گاندی، هومی بابا، گایاترای چاکراواری اسپواک، بابی سعید، ...
۱۰. سیاست سازه‌انگاره Constructive Politics و امر سیاسی: موقعیت مندی، سوژه و کارگزار
۱۱. تصورات سیاسی Political images و پنداشت‌ها و بازآفرینی عقلانیت مجازی Visual rationality
۱۲. نظریه زمینه‌یاب Grounded Theory و کاربست آن در تحلیل امر سیاسی: مطالعه موردی
۱۳. پیوند نظریه و عمل Linking research/ Theory and action: ارائه رهیافتی نظری - برنامه‌ای
۱۴. نئوپوپولیسم، بهیموث جدید و ظهور پدیده راست افراطی در قالب راست و چپ، ...
۱۵. هویت و سیاست شناسایی، بحران مهاجرت و شکل‌گیری دیاسپورا

نحوه ارزیابی (از ۲۰ نمره)

- ۲- مشارکت در مباحث کلاس: ۵ نمره
- ۳- سمینار و ارائه مقاله علمی: ۵ نمره
- ۴- امتحان کتبی پایان ترم: ۱۰ نمره

با آرزوی موفقیت

دروس پیش نیاز: -	نظری	جبرانی	نوع واحد:	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی: مسائل روان شناسی سیاسی
	عملی				
	نظری*	پایه			
	عملی				
	نظری	تخصصی/ الزامی			
	عملی				
	نظری	تخصصی/ اختیاری			
عملی					
<p>آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد</p> <p>سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار ☒</p>					
<p>هدف درس:</p> <p>آشنا ساختن دانشجویان با عوامل تأثیرگذار بر تحول در نظریه‌های روانشناسی سیاسی و شناخت مهم‌ترین رویکردهای نظری در این زمینه می‌باشد.</p>					
<p>شرح درس:</p> <p>نظر به اینکه نظریه‌های شناختی یکی از مؤلفه‌های اصلی در تحول در نظریه‌های روانشناسی سیاسی محسوب می‌شود چگونگی تأثیرگذاری آن بر تحول در نظریه‌های روانشناسی سیاسی و رویکردهای نظری در خصوص آن هم در این درس مورد بررسی قرار خواهد گرفت.</p>					
<p>سرفصل درس:</p> <ol style="list-style-type: none"> مقدمه تعریف مفاهیم (روانشناسی، روانشناسی سیاسی، مدیریت سیاسی، رفتار سیاسی، خشونت سیاسی، و ...) آشنایی با متفکران روانشناسی سیاسی و سیر تاریخی روانشناسی سیاسی در جهان بررسی علل و عوامل تأثیرگذار بر گذار از نسل قدیم روانشناسی سیاسی و ورود به عصر جدید آن عوامل درون‌نظری تأثیرگذار بر تحول در نظریه‌های روانشناسی سیاسی رویکرد لیبرالیستی به روانشناسی سیاسی رویکرد مارکسیستی به روانشناسی سیاسی رویکرد انتقادی به روانشناسی سیاسی رویکرد سازه‌انگاری به روانشناسی سیاسی 					

۱۰. رویکردهای غیر غربی به روانشناسی سیاسی (چینی، ژاپنی، ...)

۱۱. رویکردهای ایرانی-اسلامی به روانشناسی سیاسی

۱۲. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
اختیاری	-	۰/۵۰	۰/۳۰	۰/۲۰

منابع پیشنهادی:

۱. آذربایجانی، مسعود و دیگران (۱۳۸۲). *روان‌شناسان اجتماعی، با نگرش به منابع اسلامی*، تهران: سمت.
۲. بدار، لوک و دیگران (۱۳۸۳). *روان‌شناسی اجتماعی*. ترجمه حمزه گنجی. چاپ سوم. تهران: ساوالان.
۳. برکوویتز، لئونارد (۱۳۸۳). *روان‌شناسی اجتماعی*. ترجمه محمدحسین فرجاد، عباس محمدی‌اصل. چاپ دوم. تهران: اساطیر.
۴. ثریا، سیدمهدی (۱۳۸۴). *فرهنگ و شخصیت*. تهران: انتشارات قصیده‌سرا
۵. فتحی‌آشتیانی، علی (۱۳۷۷). *مقدمه‌ای بر روان‌شناسی سیاسی*. تهران: موسسه انتشارات بعثت.
۶. کاتم، مارتا؛ اولر، بث دیتز؛ مسترز، النا؛ پرستون، توماس (۱۳۸۶). *مقدمه‌ای بر روان‌شناسی سیاسی*. ترجمه کمال خرازی و جواد علاقبندراد. تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۷. نظری، علی اشرف (۱۳۹۲). *تصورات قالبی و روابط بین گروه‌های هویتی*. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۸. والتر اوداینیک، والتر (۱۳۹۲). *یونگ و سیاست*. ترجمه علیرضا طیب. چاپ دوم. تهران: نشر نی
۹. هاوتن، دیوید پاتریک (۱۳۹۳). *روان‌شناسی سیاسی*. ترجمه علی اشرف نظری و شهرزاد مفتوح. تهران: قومس.
۱۰. هرمن، مارگارت جی (۱۳۸۵). *روان‌شناسی سیاسی: مسائل و موضوع‌های معاصر*. ترجمه مجتبی تمدنی. تهران: انتشارات آتی.

11. Nazari, Aliashraf (2014). *Ethnic, National Identity and Its Role in Formation of Stereotypes. 1st International Conference on Social Sciences and Humanity (ficssh 2014)*, Georgia: Tbilisi.
12. Nordstrom, Carolyn (2004). *Shadows Of War*. Berkely: University of California Press .
13. Pearlstein, Richard (1991). *The Mind of the Political Terrorist*. Wilmington, DE: SR Books.
14. Post, Jerrold (2004). *Leaders and Their Followers in a Dangerous World: The Psychology of Political Behavior*. New York: Cornell University Press.

به نام خدا

درس روش پژوهش در علوم سیاسی

استاد: دکتر علی اشرف نظری. دانشیار علوم سیاسی دانشگاه تهران

aashraf@ut.ac.ir

منابع اصلی (به ترتیب تقدم و تأخر برای مطالعه)

۱. چالمرز، آلن اف. (۱۳۹۰). چیستی علم. چاپ دوازدهم. ترجمه سعید زیباکلام. تهران: سمت.

فهرست مطالب کتاب:

- فصل اول: استقراء گرائی؛ علم معرفتی مأخوذ از یافته‌های تجربی
- فصل دوم: مسأله استقراء
- فصل سوم: اتکای مشاهدات بر نظریه‌ها
- فصل چهارم: ابطال گرائی
- فصل پنجم: ابطال گرائی پیشرفته؛ پیش‌بینی‌های بدیع و رشد علم
- فصل ششم: محدودیت‌های ابطال گرائی
- فصل هفتم: نظریه به مثابه ساختار؛ برنامه‌های پژوهشی
- فصل هشتم: نظریه به مثابه ساختار؛ پارادایم‌های کوهن
- فصل نهم: معقول گرائی در مقابل نسبی گرائی
- فصل دهم: آفاقی گرائی
- فصل یازدهم: تبیینی آفاقی گرایانه از تغییر نظریه‌ها در فیزیک
- فصل دوازدهم: معرفت‌شناسی نظم‌گريزانه فایرabend
- فصل سیزدهم: واقع گرائی، ابزار گرائی و حقیقت
- فصل چهاردهم: واقع گرائی

۲. اسکینر، کوئنتین (۱۳۹۳). بینش‌های علم سیاست، ترجمه فریبرز مجیدی، تهران: نشر فرهنگ جاوید.

فهرست مطالب کتاب:

مقدمه: دیدن امور آن‌گونه که هستند،

فصل ۱. کار تاریخ و کیش واقعیت،

- فصل ۲. تفسیر، عقلانیت و حقیقت،
- فصل ۳. معنا و فهم در تاریخ اندیشه،
- فصل ۴. انگیزه‌ها، نیت‌ها و تفسیر،
- فصل ۵. تفسیر و درک کنش‌های گفتاری،
- فصل ۶. معنای اجتماعی و تبیین عمل اجتماعی،
- فصل ۷. اصول اخلاقی و تغییر اجتماعی،
- فصل ۸. ایده واژه‌نامه‌ای فرهنگی،
- فصل ۹. بازپس‌نگری: بررسی فن خطابه و تغییر مفهومی.

۳. یورگنسن، ماریانه و فیلیپس، لوییز (۱۳۸۹). نظریه و روش در تحلیل گفتمان، ترجمه هادی جلیلی. تهران: نشر نی.

فهرست مطالب کتاب:

- پیش‌گفتار
- ۱. حوزه تحلیل گفتمان
- ۲. نظریه گفتمان لاکلو و موف
- ۳. تحلیل گفتمان انتقادی
- ۴. روان‌شناسی گفتمانی
- ۵. درمیان رویکردهای مختلف
- ۶. تحقیق به روش ساختگرایی اجتماعی انتقادی

نحوه ارزیابی کلاس

- ۱. مشارکت و حضور فعال در کلاس: ۲ نمره
- ۲. ارائه مقاله علمی مستند و معتبر (ترجمه داوطلبانه و مازاد): ۶ نمره
- ۳. آزمون پایان ترم: ۱۲ نمره

کلاس فرصتی برای تمرین اندیشه‌ورزی و ادب‌آموزی است، قدر این فرصت را بدانیم.